

T.C.
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ
Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü

DÖNER SERMAYE
KAPSAMINDA
YAPILACAK YENİ PROJE
VE FAALİYETLERDE
UYGULANACAK İŞ VE
İŞLEMLER REHBERİ

2023

GİRİŞ

Üniversitemizde döner sermaye kapsamında yapılan iş ve işlemlerde; 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu, Iğdır Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği, Yükseköğretim Kurumlarında Döner Sermaye Gelirlerinden Yapılacak Ek Ödemenin Dağıtılmasında Uygulanacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik, Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği, Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği 4734 Sayılı Kanun, 4735 Sayılı Kanun ve diğer ilgili mevzuat hükümleri uygulanmaktadır.

Yukarıda sayılan mevzuata aykırı olmamak koşuluyla Üniversitemiz içinde döner sermaye kapsamında yapılacak faaliyetlerde, birimler arası koordinasyonu kolaylaştırmak maksadıyla ortak bir uygulama standardı geliştirme çalışması yapılmıştır. Yapılan bu çalışma sonucunda hazırlanan bu rehber ile yapılacak faaliyetlerde verimlilik artışı sağlanması ve kaynakların etkin ve ekonomik olarak kullanılmasına destek vermesi hedeflenmiştir. Bu sebeple, döner sermaye kapsamında faaliyet yürütecek birimlerimizin bu rehber doğrultusunda iş ve işlemlerini gerçekleştirmesi önem taşımaktadır.

Döner sermaye kapsamında gelir getirici faaliyetler, kurum olanakları kullanılarak yapılan faaliyetler ile kurum olanakları kullanılmadan gerçekleştirilen faaliyetler olarak iki kısımda değerlendirilmektedir: Faaliyetlerin başlatılmasından ve öğretim elemanlarına ek ödemelerin yapılmasına kadar geçen süreçte bu iki tip faaliyet için farklı yollar uygulanmaktadır.

KURUM KAYNAKLARI KULLANILMADAN GERÇEKLEŞTİRİLECEK GELİR GETİRİCİ FAALİYETLERE AİT SÜREÇ:

Bu tip faaliyetler öğretim elemanları tarafından göreviyle ilgili olarak, kurum kaynakları kullanılmadan ve asli görevlerini aksatmadan yaptığı faaliyetlerdir. Öğretim elemanlarının üçüncü şahıs veya firmalara hazırlayacakları projeler ile verecekleri danışmanlık hizmetleri örnek olarak verilebilir. Bu faaliyetlere başlanabilmesi ve faaliyet sonunda döner sermaye işletmesinden ek ödeme hak edilebilmesi için aşağıdaki sürecin izlenmesi gerekmektedir.

Öncelikle faaliyette bulunmak isteyen öğretim elemanları yapmak istedikleri faaliyetle ilgili olarak aşağıdaki bilgileri içeren bir dilekçeyle kendi birimlerine başvurular.

Başvuru talebinde bulunması gereken bilgiler: (Ek 1)

1. Gelir getirici faaliyetin türü ve özellikleri;
2. Hizmet / Danışmanlık /Proje / Analiz ... Talep eden ilgili firma/şahıs;
3. Hizmet / Danışmanlık /Proje / Analiz ve araştırmanın süresi ve şartları;
4. Gelire katkısı olan (iş yapacak olan) öğretim elemanlarının bilgileri;
5. Hizmet / Danışmanlık /Proje / Analiz ve araştırma için teklif edilen ücret, ödeme şekilleri ve şartları;
6. Hizmet / Danışmanlık /Proje / Analizlerde gelire katkısı olan Öğretim elemanları için yapılacak olan pay dağıtımları;

Yapılan bu başvuru, ilgili birim tarafından uygun görülecek metotlarla incelenir. Başvuru projesi incelemesi yapılırken, kurum kaynaklarının kullanılıp kullanılmadığı, başvuruya konu faaliyetin döner sermaye kapsamında gelir getirici faaliyetler içinde olup olmadığı, ek ödeme alacak personelin ek ödeme almasında sakınca bulunup bulunmadığı, ilgili öğretim elemanlarının asli görevleri olan eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatıp aksatmayacağı gibi konular başta olmak üzere konuyla ilgili hususların tamamı incelenmelidir. Söz konusu faaliyetlerin, kurum kaynakları kullanılmadan yapılan faaliyetler olması sebebiyle fizibilite ve benzeri detaylı araştırmalar yapmaya gerek bulunmamaktadır. İnceleme sonuçlandıktan sonra uygun bulunan başvurular için yukarıdaki bilgileri içeren bir birim yönetim kurulu kararı alınır ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne gönderilir. Yönetim kurulu bulunmayan birimlerde ise istenilen bilgiler üst yazı ile gönderilir.

Birimlerden gelen başvurular incelemek üzere Müdürlük tarafından Yürütme Kuruluna ve/veya Üniversite Yönetim Kuruluna sunulur. Kurul tarafından uygun görülen başvurular kabul edildikten sonra ilgili karar Müdürlük tarafından talepte bulunan birime yazı ile bildirilir. Yürütme ve/veya Yönetim Kurulu tarafından uygun görülmeyen hiçbir faaliyete başlanamaz

Faaliyete başlanmadan önce İta Amiri veya proje kapsamında temsile yetkili kılınan personel ile hizmeti talep eden firma/ şahıs arasında bir protokol imzalanması gerekmektedir.

Hizmete katkısı ilgili öğretim elemanlarına protokol ile belirlenen katkı oranları dikkate alınmak suretiyle, gelir tahsilatının yapıldığı tarihi izleyen bir ay içinde veya hizmet bedelinin peşin tahsil edilmesi halinde hizmetin gerçekleşme oranına bağlı olarak aylara bölünerek ödenir. Ödeme gerçekleşmesi için aşağıdaki yol izlenir.

Ek ödemelerin zamanında yapılabilmesi için Müdürlük gerekli tedbirleri alacaktır. Ek ödemelerde fazla veya eksik ödeme yapılmaması için ilgili birimler tarafından projede

meydana gelen problemler, gelire katkısı olan personele ait değişiklikler, vb ödenecek olan ek ödemeyi etkileyen her türlü durum için en geç ilgili ayın son işgünü mesai bitimine kadar üst yazı ile Müdürlüğe bilgi verilmesi gerekmektedir.

İstisnalar saklı olmakla birlikte Ek Ödemeler, Müdürlük tarafından gelir gider dengesi gözetilerek ve döner sermaye kaynaklarının yeterli olması durumunda tahsilatın yapıldığı ayı takip eden ayda yapılır. Kaynakların uygun olmadığı durumda ise ek ödeme daha sonra ödenmek üzere emanet hesaplarında izlenir.

KURUM KAYNAKLARI KULLANILARAK GERÇEKLEŞTİRİLECEK GELİR GETİRİCİ FAALİYETLERE AİT SÜREÇ:

Döner sermaye kapsamında, Iğdır Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği'nin ilgili maddesinde sayılan faaliyetlerde mal ve hizmet üretimi ve satışı yapılabilmektedir. Bununla beraber bazı faaliyetler Üniversitemizin kurumsal kaynaklarında tükenmeye sebep olabilecektir. Ayrıca üretim kapasitesinin kullanmasının da belirli bir maliyeti olmaktadır. Bu maliyetler, ilgili birimin ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar ile yönetici payları için yapılan giderlerden oluşturmaktadır. Ayrıca bu giderler mevcut kapasitenin yenilemesi, genişletmesi ve amortisman giderleri olarak da karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla kurum kaynakları kullanılarak gerçekleştirilecek faaliyetler için kapsamlı bir eleme ve seçim süreci uygulama ihtiyacı bulunmaktadır:

Kurum kaynakları kullanılarak gelir getirici faaliyet gerçekleştirmek için birim yönetimi tarafından başvuruda bulunulmalıdır. Yapılacak başvuru kapsamlı bilgi ve veriler içermelidir. Başvuru projesi kapsamında Ek 2 de bulunan örnek form ve açıklamalarının detaylı olarak doldurulması inceleme ve karar sürecini kolaylaştırdığından gerçekçi ve detaylı bir çalışma yapılması önem taşımaktadır.

Detaylı olarak hazırlanan başvuru projeleri, öncelikle birimler tarafın incelenip birim yönetim kurullarında kabul edilirler. Birim yönetim kurulu olmayan birimlerde yönetici onayına sunulur. İnceleme iki yönden yapılmalıdır. İlk olarak projenin akademik ve bilimsel katkısı ve değeri incelenmelidir. İkinci olarak ekonomik ve finansal inceleme yapılmalıdır. Kurum kaynakları kullanılarak gerçekleştirilecek faaliyetlerin uzun dönem için karlı ve

yapılabilir olduğunu anlaşılmeden onaylanmasının telafisi mümkün olmayan kayıplara sebep olacağı unutulmamalıdır.

Birim yönetim kurulunca verilen kararın ekinde detaylandırılmış Başvuru Projesi / Yapılabilirlik Projesi sunulmalıdır.

Birimlerden gelen başvurular incelemek üzere Müdürlük tarafından Yürütme Kuruluna ve/veya Üniversite Yönetim Kuruluna sunulur. Kurul tarafından uygun görülen başvurular kabul edildikten sonra ilgili karar Müdürlük tarafından ilgili birime yazı ile bildirilir. Yönetim kurulu tarafından uygun görülmeyen hiçbir faaliyete başlanamaz

Ek ödemelerin zamanında yapılabilmesi için Müdürlük gerekli tedbirleri alacaktır. Ek ödemelerde fazla veya eksik ödeme yapılmaması için ilgili birimler tarafından projede meydana gelen problemler, gelire katkısı olan personele ait değişiklikler, vb ödenecek olan ek ödemeyi etkileyen her türlü durum için en geç ilgili ayın son işgünü mesai bitimine kadar üst yazı ile Müdürlüğe bilgi verilmesi gerekmektedir.

İstisnalar saklı olmakla birlikte Ek Ödemeler, Müdürlük tarafından gelir gider dengesi gözetilerek ve döner sermaye kaynaklarının yeterli olması durumunda tahsilatın yapıldığı ayı takip eden ayda yapılır. Kaynakların uygun olmadığı durumda ise ek ödeme daha sonra ödenmek üzere emanet hesaplarında izlenir.

EK-1 Kurum Kaynakları Kullanılmayan Faaliyetler için Proje Başvuru Formu

..... PROJESİ DÖNER SERMAYE BAŞVURU FORMU		
Proje Bilgileri	Proje Adı	
	Proje Açıklaması	
Hizmet Verilecek Firma / Kişi Bilgileri	Firma Unvanı / Kişi Adı ve Soyadı	
	Vergi Dairesi	
	Vergi Numarası / TC Numarası	
	Adresi	
	Telefon	
	Faks	
	E-posta	
	Firma Yetkilisi	
	Firma İnternet Sitesi Adresi	
	Faaliyete Ait Bilgiler	Faaliyet Tarihleri
Faaliyet Yeri		
Hizmeti Verecek Öğretim Elemanları ve Pay Dağılımı		
KDV Hariç Hizmet Bedeli		
Diğer Açıklamalar		
Pay Dağılımına Ait Bilgiler	Ek Ödeme Dayanağı	
	Hazine Payı	
	BAP Payı	
	Kurum Payı	
	Öğretim Elemanlarına Dağılacak Miktar	

EK-2 Kurum Kaynakları Kullanılan Faaliyetler için Proje Başvuru Formu

..... PROJESİ DÖNER SERMAYE BAŞVURU FORMU		
Proje Bilgileri	Proje Adı	
	Proje Açıklaması	
	Hizmet Verilecek Kişiler ve Kurumlar	
Faaliyete Ait Bilgiler	Faaliyet Tarihleri	
	Faaliyet Yeri	
	KDV Hariç Hizmet Bedeli	
	Açıklamalar	
	Ek Ödeme Dayanağı	
Pay Dağılımına Ait Bilgiler	Hazine Payı	
	BAP Payı	
	Kurum Payı	
	Öğretim Elemanlarına Dağılacak Miktar	
Hizmeti Verecek Öğretim Elemanları ve Bireysel Gelir Getirici Faaliyet Cetveli		
Adı Soyadı ve Unvanı	Görevi	Puanı

Başvuru Proje Açıklaması:

- Yapılacak Faaliyet ve özellikleri:** Yapılacak faaliyetleri detaylı olarak anlatılmalı, özellikleri anlaşılır şekilde belirtilmelidir.
- Ekonomik yeterlilik:** Bu bölümde üretilecek ürünlerin cari piyasa fiyatları ve maliyet durumu, Üretilecek mal ve hizmetlerin özellikleri ve kullanım alanları, mevcut talep ve arz durumu, rakiplerin durumu, dönemsel olarak üretilmesi düşünülen mal ve hizmet miktarı, potansiyel satış yerleri gibi bilgilerle üretilecek mal veya hizmete duyulan ihtiyacın durumu incelenerek, yapılması düşünülen faaliyetin ekonomik olarak yeterliliğe sahip olup olmadığı gösterilecektir.
- Teknik Yeterlilik:** Hizmet veya malın üretimi için gerekli olan fiziki şartlıların neler olduğu, bir dönüşüm gerekiyorsa maliyetlerin neler olacağı, ihtiyaç duyulacak makineler, aletler, mekanlar vb fiziki şartların özellikleri ve maliyetleri gibi bilgilerin detaylı açıklamaları yapılacaktır. Bölümde ayrıca hangi hammadde ve yardımcı maddeler kullanılarak, hangi işletme veya üretim usulü

uygulanarak, hangi nitelikte ve miktarda, hangi mal ve hizmetlerin (varsa yan ürünlerin) üretileceği açıklanacaktır. Tesisin yerleşim planı da bu bölümde yapılacaktır.

- d. **Örgütsel Yeterlilik:** Faaliyetin meydana getirilmesi için ihtiyaç duyulan beşeri kaynaklar, bu kaynakların özellikleri, maliyetleri, bulunabilirliği vb. bilgiler bu bölümde açıklanacaktır.
- e. **Hukuki Yeterlilik:** Yapılacak faaliyetin Döner Sermaye faaliyetleri içinde olup olmadığı, aynı zamanda bütün diğer mevzuatlara göre uygun olup olmadığı bu bölümde incelenir.
- f. **Finansal Yeterlilik:** Faaliyet / projenin toplam maliyeti, toplam gelirleri, proforma gelir ve nakit akım tablolarının belirlenmesi çalışmaları yapılır. Faaliyetin yatırım sermayesi ve çalışma sermayesi hesaplanır.